

MINISTERUL INFRASTRUCTURII ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA NAVALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr. _____ din _____ 2022
Ministru _____ Sergiu LITVINENCO

ORDIN

Nr. _____ din " _____ " _____ 2022
or. Chișinău

**Cu privire la aprobarea Regulamentului
pilotajului în portul maritim comercial**

În temeiul art. 96 alin. (2) din Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nr. 599/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 1-4, art. 2), cu modificările ulterioare, art. 38 alin. (1) și (2) din Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 238-242, art. 672), cu modificările ulterioare,

ORDON:

1. Se aprobă Regulamentul pilotajului în portul maritim comercial (se anexează).
2. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Director

Igor ZAHARIA

REGULAMENTUL

pilotajului în portul maritim comercial

1. Dispoziții generale

1. Regulamentul pilotajului în portul maritim comercial (în continuare - Regulamentul) reglementează raporturile dintre comandant de navă - și pilot, atribuțiile, drepturile și activitatea pilotului, obligațiile și drepturile comandantului navei pilotate.
2. În Regulament se utilizează termenii în sensul definit în Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nr. 599/1999 și Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova.
3. Pilotajul se efectuează în scopul asigurării siguranței navigației pe căile navigabile interne precum și în acvatoriile porturilor, pe căile de acces și cheiurile de pe căile navigabile interne ale Republicii Moldova deschise pentru nave sub pavilion străin, pentru prevenirea accidentelor și incidentelor cu implicarea navelor, a deteriorării construcțiilor hidrotehnice, șenalului navigabil, poluării mediului și mijloacelor de navigație.
4. Serviciul de pilotaj se instituie în cadrul Agenției Navale a Republicii Moldova (în continuare – ANRM).
5. Serviciile de pilotaj se prestează contra cost.
6. Pilot poate fi persoana care îndeplinește următoarele cerințe:
 - a) întrunește condițiile prevăzute în art. 27 alin. 1) din Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
 - b) pentru pilot pe căile navigabile interne - are brevetul de căpitan pentru toate grupele de nave de navigație interioară;
 - c) posedă una din limbile de lucru ale Comisiei Dunării sau limba engleză (rezoluția A918 (22) a Organizației Maritime Internaționale ”Comunicarea standard a OMI - fraze pe mare”);
 - d) deține calificarea de comandant de navă care îndeplinește cerințele Regulamentului II / 2 sau II / 3 al Convenției internaționale privind standardele de pregătire a navigatorilor, brevetare/atestare și efectuare a serviciului de cart (STCW 1978) și un serviciu maritim de doi ani (cel puțin în calitate de ofițer responsabil cu supravegherea navigației);
7. În timpul pilotajului navei, pilotul este obligat să informeze imediat șeful Direcției siguranța navigației, dirijarea traficului și pilotarea (în continuare - Căpitanul portului), și/sau inspectorul de serviciu din cadrul direcției menționate (în continuare - Inspectorul portuar) despre:
 - a) orice modificare a șenalului de navigație care ar putea să prezinte pericol pentru navigație;

- b) orice accident cu implicarea navei pe care o pilotează sau a altor nave pe sectorul căii navigabile interne deservite de acesta;
- c) neexecutarea de către comandantul navei, pe care acesta o pilotează, a regulilor de navigație și a acțiunilor ce pot aduce la poluarea de la bordul navei a căilor navigabile interne cu ape reziduale și cu ape care conțin hidrocarburi;
- d) a depistat la bordul navei neconformități privind starea tehnică a navei sau referitoare la exploatarea necorespunzătoare a acesteia.

II. Stabilirea obligativității pilotajului

8. Lista sectoarelor căilor navigabile interne, tipurilor și dimensiunilor navelor în care pilotajul este obligatoriu sau facultativ, precum și locurile de îmbarcare/debarcare a pilotului sunt indicate separat și se aprobă de ANRM, și se publică pe pagina oficială web a acesteia.

9. La intrarea/ieșirea navelor în/din Complexul portuar Giurgiulești (în continuare CPG), pilotajul portuar este obligatorie pentru navele maritime, de navigație mixtă (râu-mare), și celor de navigație internă indiferent de pavilion. Tipul și dimensiunile navelor supuse pilotajului portuar obligatoriu se stabilesc în lista prevăzută la pct. 8.

10. Pilotajul pe căile navigabile interne ale Republicii Moldova (fluviul Nistru și râul Prut), este obligatoriu pentru navele de navigație mixtă (râu-mare) indiferent de pavilion, navelor de navigație internă care navighează sub pavilionul Republicii Moldova dar comandantul căreia nu posedă brevet corespunzător pentru sectorul dat, și navelor de navigație internă care navighează sub pavilionul altui stat. Tipul și dimensiunile navelor supuse pilotajului pe căile navigabile obligatoriu se stabilesc în lista prevăzută la pct. 8.

11. Toate manevrele de acostare, plecare de la chei/din port sau schimbare a poziției navelor maritime / fluviale în CPG și rada acestuia, se vor efectua fiind asistate de pilotul desemnat de ANRM.

12. Fac excepție de la pilotajul obligatoriu pe căile navigabile interne în CPG și rada acestuia:

- 1) navele tehnice portuare și ale flotei auxiliare care operează în port;
- 2) navele din dotarea autorităților publice;
- 3) ambarcațiunile de agrement și sportive;
- 4) spărgătoarele de gheață și navele sub asistența acestora;
- 5) alte nave specializate indiferent de pavilion, implicate în operațiuni de intervenție în cazurile de urgență.

13. Căpitanul portului este în drept să suspende pilotajul navelor dacă siguranța pilotajului este periclitată de fenomene naturale sau de alte circumstanțe care generează pericole de navigație.

III. Procedura de solicitare a serviciilor de pilotaj

14. Solicitarea pilotajului se face de către comandantul navei, și/sau agentul maritim portuar împuternicit de armator, prin depunerea la ANRM a cererii de pilotaj la adresa electronică pilot@narm.md și port.office@narm.md:

- 1) la intrarea navei în CPG cu cel puțin 24 ore până la începutul operațiunii de pilotaj, și confirmarea cu cel puțin 8 ore înainte ca nava să se apropie de locul de îmbarcare a pilotului;

- 2) la ieșirea navei din CPG cu cel puțin 8 ore până la începutul operațiunii de pilotaj, și confirmarea obligatorie cu cel puțin 2 ore înainte de ora de plecare desemnată;
- 3) în cazul în care durata voiajului este mai mică de 24 ore, cererea de pilotaj se prezintă cel puțin cu 2 ore înainte de plecare a navei din port.

15. Navele care pleacă de la porturi / cheiuri aflate pe căile navigabile interne ale Republicii Moldova, înafara de CPG, prin agentul autorizat depun cererea la adresa electronică pilot@narm.md și port.office@narm.md pentru servicii de pilotaj cu cel puțin 12 ore până la plecarea navei, și confirmarea cu cel puțin 4 ore înainte de ora de plecare desemnată.

16. Dacă comandantul navei sau agentul nu confirmă cererea în termenul stabilit la p. 14 și 15, aceasta se respinge iar nava este asigurată cu pilot în ordinea generală.

17. În cererea pentru servicii de pilotaj se indică în mod obligatoriu:

- 1) parametrii navei (lungimea, lățimea, pescajul maxim real la intrare/ieșire, pescajul pupă/provă, bordul liber);
- 2) informații privind dotarea navei cu bauraster (propulsor de arc);

18. La primirea cererii pentru servicii de pilotaj, ANRM trimite un pilot la bordul navei, comunicând comandantului navei și agentului timpul sosirii pilotului.

IV. Obținerea funcției de pilot

19. Persoana angajată în cadrul ANRM la funcția de pilot, este obligată să fie supusă pregătirii practice de pilotaj portuar și pe căile navigabile interne în cadrul Direcției siguranța navigației, dirijarea traficului și pilotarea din cadrul ANRM.

20. Pe perioada aplicării p.19 și 21, pilotul va avea statutul de elev pilot și nu este în drept să efectueze pilotajul de sine stătător.

21. Perioada de pregătire practică a elevului pilot durează cel puțin 3 luni, dar nu poate depăși 6 luni, prin dobândirea aptitudinilor practice la bordul navelor cărora se prestează servicii de pilotaj, sub îndrumarea unui mentor pilot desemnat de directorul ANRM.

22. În timpul pregătirii practice, elevul pilot ține agenda de practică în formă liberă. În agenda de practică se indică următoarele informații:

- 1) numele navei, dimensiunile, data la care a fost furnizat serviciul de pilotaj, sectorul;
- 2) circumstanțele în care este efectuat pilotajul cu descriere succintă a situațiilor relevante;
- 3) comentarii, numele, prenumele și semnătura mentorului pilot.

V. Certificatul de pilot

23. După expirarea termenului de pregătire practică, mentorul pilot întocmește o recomandare în adresa Căpitanului portului, care efectuează evaluare și o remite Directorului ANRM spre aprobare și eliberare a certificatului de pilot, în care se va indica specificațiile referitoare la sectoarele și tipul navelor pe care poate să le piloteze posesorul certificatului.

24. Valabilitatea certificatului de pilot este de cinci ani și poate fi prelungită la fiecare cinci ani.

25. Fiecare pilot va spori calificarea, în conformitate cu Planul dezvoltare profesională, aprobat de ANRM.

VI. Atribuțiile și drepturile pilotului

26. Pilotul îndeplinește următoarele atribuții:

- 1) oferă servicii de pilotaj la intrarea/ieșirea navelor în/din port;
- 2) furnizează comandantului navei:
 - a) informații despre traseu;
 - b) detalii despre condițiile de navigație (condiții meteorologice, adâncimi, prezența curenților de apă, mișcarea preconizată a altor nave);
 - c) procedura de interacțiune cu autoritățile portuare;
 - d) locul unde este prevăzută ancorarea sigură;
 - e) informații despre dana la care urmează să acosteze nava;
 - f) schema de acostare;
 - g) numărul și ordinea de utilizare a remorcherelor antrenate pentru facilitarea manevrelor sau acostării.
- 3) rămâne la bordul navei până la ancorare într-un loc sigur sau până la sosirea pilotului de linie;
- 4) utilizează una din limbile de lucru ale Comisii Dunării sau în caz de neînțelegeri sau divergențe, limba engleză folosind frazele standard de comunicare specificate în rezoluția A918 (22) a Organizației Maritime Internaționale "Comunicarea standard a OMI - fraze pe mare";
- 5) informează inspectorul portuar cu privire la orice schimbări în sectorul de pilotaj care ar putea afecta siguranța navigației;
- 6) informează inspectorul portuar sau căpitanul portului despre orice cazuri de nerespectare sau încălcare a reglementărilor obligatorii în port comise de participanții la traficul naval, de afectare a balizării, de poluare a mediului, de deteriorare a semnalelor plutitoare și terestre de navigație.

27. În scopul exercitării atribuțiilor pilotul are dreptul:

- 1) să refuze prestarea serviciilor de pilotaj unei nave care prezintă pericol pentru siguranța navigației, infrastructura portuară sau mediul înconjurător. Pilotul comunică imediat căpitanului portului orice refuz, precizând motivele acestuia. Căpitanul portului determină acțiunile ulterioare ale pilotului;
- 2) să refuze îmbarcarea sau debarcarea de pe navă dacă scara și echipamentul pilotului nu respectă cerințele Regulii 23 din Capitolul V a Convenției SOLAS. În astfel de cazuri, pilotul trebuie să informeze inspectorul portuar sau Căpitanul portului care la rândul său prezintă informația menționată inspectorului statului port;
- 3) în cazul în care este necesară asigurarea securității navigației, să suspende pilotajul navei, până la survenirea circumstanțelor ce permit asigurarea securității navigației:
 - a) la recepționarea informației privind existența pericolelor pe șenalul navigabil;
 - b) la observarea vizuală a situației de pericol;
 - c) în cazul în care vizibilitatea este mai mică de 0,5 km pe sectoarele indicate în lista prevăzută la p. 8.
- 4) să refuze pilotajul navei în prezența unui terț, în cazul în care comandantul navei, având pilot la bordul navei, acționează contrar recomandărilor acestuia, și să ceară consemnarea în buletinul de pilotaj a refuzului său, fiind obligat, însă, a rămâne pe punte și, la cererea comandantului, a-i oferi

informațiile necesare pentru navigația în siguranță. Dacă comandantul navei va cere pilotului să reia pilotajul, acesta trebuie să execute.

5) să ceară înlăturarea încălcărilor în cazul în care comandantul navei pilotate a încălcat reglementările obligatorii în port, regulile de navigație, iar dacă acesta nu execută cerințele legale, să notifice imediat căpitanului portului.

28. În cazul suspendării pilotajului la inițiativa pilotului în sectorul pilotajului obligatoriu mișcarea ulterioară a navei este interzisă. Totodată, pilotul nu este în drept să părăsească nava până la ancorare într-un loc sigur sau până la sosirea altui pilot.

VII. Drepturile și obligațiile comandantului navei pilotate

29. În perioada pilotării comandantul navei este obligat:

1) să asigure accesul la și de la bord al pilotului în siguranță, prin oprirea sau reducerea vitezei navei, punerea la dispoziție a scării și echipamentului pilotului care respectă cerințele Regulii 23 din Capitolul V a Convenției SOLAS, în caz contrar fiind răspunzător de orice prejudicii care s-ar aduce pilotului;

2) să verifice legitimația emisă de ANRM prin care se atestă dreptul pilotului de a efectua pilotajul pe sectorul respectiv;

3) să pună la dispoziția pilotului toate datele necesare asupra caracteristicilor de manevră ale navei și instalațiilor sale și să asigure condiții pentru transmiterea și primirea mesajelor și informațiilor legate de desfășurarea voiajului;

4) să asigure navigația în siguranță ținând cont de recomandările pilotului;

5) să dea personal și pe propria răspundere, după consultarea pilotului, indicațiile pentru executarea marșului. Dacă în scopul asigurării operativității manevrelor, comandantul navei consideră necesar ca pilotul să dea personal indicațiile, manevrele executate în aceste condiții se califică ca fiind dispuse de comandant și implică doar răspunderea proprie a acestuia;

6) să conducă nava personal în timpul manevrelor sau a voiajului prin sectoarele mai dificile;

7) să oprească nava, la cererea și în locurile indicate de pilot, dacă apar neînțelegeri cu acesta, pentru a permite sosirea la bord a reprezentanților ANRM în scopul aplanării conflictului;

8) să confirme, prin semnare în Buletinul de pilotaj.

30. În cazul apariției dubiilor cu privire la corectitudinea recomandărilor din partea pilotului, și în scopul asigurării siguranței navigației, comandantul navei are dreptul să refuze serviciile pilotului prezent la bord, solicitând de la ANRM schimbarea pilotului respectiv.

VIII. Raporturile dintre comandant de navă și pilot

31. Pilotul sosit la bordul navei este obligat să prezinte comandantului navei legitimația de pilot și buletinul de pilotaj.

32. Comandantul navei și pilotul vor conveni asupra tipului de manevră a navei, asupra utilizării remorcherelor și a altor mijloace tehnice, respectând schema standard de manevrare în port și/sau pe căile navigabile interne.

33. Înainte de a începe manevra, pilotul prezintă comandantului navei schița manevrei în care se menționează:

- a) Traseul de manevră;
- b) dimensiunile șenalului navigabil;
- c) adâncimile pe traseul de manevră;
- d) poziționarea geamandurilor;
- e) numărul de remorchere;
- f) locul de acțiune al acestora pe timpul manevrei;
- g) puterea la cârlig (forța de tracțiune pe cârlig).

34. O copie a schiței de manevră, cu semnătura și ștampila comandantului navei, se transmite la ANRM, și se păstrează timp de un (1) an în arhivă.

35. Comandantul navei și pilotul sunt obligați să furnizeze reciproc toate informațiile necesare în vederea efectuării în siguranță a manevrei.

36. Pilotul execută manevrele numai după înștiințarea inspectorului portuar și luarea de către acesta a măsurilor necesare pentru desfășurarea în siguranță a manevrelor, inclusiv stabilirea poziției navei la chei.

37. Aprobarea de începere și/sau de eventuale decalări a manevrelor, față de termenele de începere prevăzute, este dată numai de inspectorul portuar sau de Căpitanul portului.

38. Pilotul nu execută manevra navelor care nu dispun de mijloacele necesare efectuării în siguranță a manevrei și informează inspectorul portuar sau Căpitanul portului.

39. Pilotul este obligat să cunoască adâncimile pe traseul pe care se efectuează manevra. Manevra se face cu asigurarea permanentă a rezervei minime de siguranță sub chila navei.

40. Pe toată durata manevrei nu se permite alăturarea altor nave de nava în manevră, cu excepția celor specializate ce participă la manevră.

41. Manevra de sosire se consideră începută în momentul urcării pilotului la bordul navei și finalizată odată cu efectuarea ultimei legări la chei și acostarea navei în siguranță.

42. Manevra de plecare se consideră începută odată cu molare a primei legături la chei și finalizată odată cu coborârea pilotului de la bordul navei.

43. Nava în manevră este în legătură permanentă cu inspectorul portuar, informând asupra începerii condițiilor de derulare și a finalizării manevrei, precum și asupra producerii oricărui eveniment în timpul manevrei.

44. Comandantul navei completează și semnează buletinul de pilotaj prezentat de pilot. Pilotul părăsește nava doar după aprobarea inspectorului portuar sau Căpitanului portului.

45. Prezența pilotului la bordul navei nu scutește comandantul acesteia de responsabilitatea pentru dirijarea navei și asigurarea siguranței navigației;

46. Pilotul nu înlocuiește comandantul la manevra navei, el doar indică drumul și asistă comandantul la efectuarea manevrelor necesare la intrare, acostare, ancorare sau plecare din port.

47. Pilotul nu este răspunzător de incidentele sau accidentele produse în timpul manevrei, cu excepția cazurilor în care acestea sau produs ca urmare a informațiilor incomplete sau incorecte pe care le-a furnizat comandantului navei.

IX. Documentele care confirmă prestarea serviciilor de pilotaj

48. Documentele care confirmă prestarea serviciilor de pilotaj sunt buletinul de pilotaj și Jurnalul de evidență a buletinelor de pilotaj, aprobate de ARM.

49. Buletinul de pilotaj include următoarele informații despre navă: nume, pavilion, proprietar, agent, pescaj, lungime, lățime, greutate, tonaj brut, încărcătură, numele comandantului navei, numele pilotului, ora și traseul pilotajului.

50. Buletinul de pilotaj este semnat de comandantul navei, confirmând primirea serviciilor pilotului.

51. Buletinele de pilotaj sunt numerotate și înscrise în Jurnalul de evidență a Buletinelor de pilotaj.

52. Jurnalul de evidență a Buletinelor de pilotaj va conține obligatoriu următoarele informații: numărul buletinului de pilotaj, data și ora pilotării, numele pilotului, numele comandantului navei, numele navei, tonajul brut, proprietarul și agentul navei.

X. Dispoziții finale

53. Certificatele de pilot eliberate înainte de data intrării în vigoare a Regulamentului vor fi valabile până la data expirării specificată în acestea.

54. Pentru persoanele cărora li s-au eliberat certificate de pilot înainte de data intrării în vigoare a Regulamentului, la eliberarea unui nou certificat, nu se aplică cerințele prevăzute la pct. 6 lit. d).

**Nota informativă
la proiectului Regulamentului pilotajului în portul maritim comercial**

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul Regulamentului pilotajului în portul maritim comercial este elaborat de către Agenția Navală a Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Elaborarea proiectului Regulamentului Căpitanului portului maritim comercial/fluviat rezultă din necesitatea adoptării actelor normative necesare pentru executarea art. 96 alin. (2) al Codului navigației maritime comerciale nr. 599 /1999 și art. 38 alin. (1) și (2) al Legii nr. 176/2013 privind transportul naval intern. Aprobarea proiectului Regulamentului are drept scop asigurarea siguranței navigației pe căile navigabile interne precum și în acvatoriile porturilor, pe căile de acces și cheiurile de pe căile navigabile interne ale Republicii Moldova deschise pentru nave sub pavilion străin, pentru prevenirea accidentelor și incidentelor cu implicarea navelor, a deteriorării construcțiilor hidrotehnice, șenalului navigabil, poluării mediului și mijloacelor de navigație.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nominalizat respectă prevederile legislației naționale și nu intră în contradicție cu prevederile legislației UE.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul Regulamentului stabilește atribuțiile și drepturile pilotului, drepturile și obligațiile comandantului navei pilotate, precum și raporturile dintre aceștia. Conform proiectului, pilot poate fi persoana care îndeplinește următoarele cerințe: a) întrunește condițiile prevăzute în art. 27 alin. 1) din Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; b) pentru pilot pe căile navigabile interne - are brevetul de căpitan pentru toate grupele de nave de navigație interioară; c) posedă limba engleză (rezoluția A918 (22) a Organizației Maritime Internaționale "Comunicarea standard a OMI - fraze pe mare") și una din limbile de lucru ale Comisiei Dunării; d) deține calificarea de comandant de navă care îndeplinește cerințele Regulamentului II / 2 sau II / 3 al Convenției internaționale privind standardele de pregătire a navigatorilor, brevetare/atestare și efectuare a serviciului de cart (STCW 1978) și un serviciu maritim de doi ani (cel puțin în calitate de ofițer responsabil cu supravegherea navigației). Totodată, conform proiectului, fac excepție de la pilotajul obligatoriu pe căile navigabile interne în CPG și rada acestuia: 1) navele tehnice portuare și ale flotei auxiliare care operează în port; 2) navele din dotarea autorităților publice; 3) ambarcațiunile de agrement și sportive; 4) spărgătoarele de gheață și navele sub asistența acestora; 5) alte nave specializate indiferent de pavilion, implicate în operațiuni de intervenție în cazurile de urgență.
5. Fundamentarea economico-financiară
Implementarea proiectului nu implică alocarea mijloacelor financiare din contul bugetului de stat.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Proiectul nominalizat nu prevede modificarea altor acte normative.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului Regulamentului este plasat pe site-ul www.narm.md, la compartimentul Transparența decizională. Totodată, anunțul privind consultarea publică a proiectului Regulamentului a fost plasat pe site-ul www.narm.md (reglementări/transparența decizională).

Proiectul urmează a fi consultat cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Justiției, Centrul Național Anticorupție.

8. Constatările expertizei anticorupție

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu transpune legislația Uniunii Europene și, prin urmare, nu este necesar tabelul de concordanță.

10. Constatările expertizei juridice

11. Constatările altor expertize